

15.2.2024

TYÖPERÄISEN HYVÄKSIKÄYTÖN VASTAISEN TOIMENPIDEOHJELMAN TYÖRYHMÄN ASETTAMISPÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN

Työ- ja elinkeinoministeriö pidentää tällä asettamispäätöksen muutospäätöksellä työperäisen hyväksikäytön vastaisen toimenpideohjelman työryhmän toimikautta.

Toimikausi 13.9.2023 – 31.3.2027

Tausta Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman yhtenä tärkeänä tavoitteena on työmarkkinoiden vahvistaminen. Osana tätä tavoitetta edistetään kohdennetusti kansainvälistä rekrytointia Suomeen samalla kun puututaan aktiivisesti ja ennakoiden työmarkkinoilla esiintyviin väärinkäytöksiin. Työperusteisen maahanmuuton kehittäminen kestäväällä tavalla edellyttää, että ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöä ehkäistään ja siihen puututaan tehokkaasti.

Hallitusohjelman mukaan työntekijöiden hyväksikäytön estämiseksi kiristetään merkittävästi väärinkäytöksistä määrättäviä rangaistuksia ja tehostetaan valvontaa ja toteutetaan ainakin seuraavat uudistukset:

- Korotetaan työelämässä tapahtuvan hyväksikäytön rangaistavuutta korvaamalla nykyinen kiskonnantapaista työsyryntää koskeva pykälä kiskonnalla työelämässä ja törkeällä kiskonnalla työelämässä. Säädetään törkeän tekemuodon rangaistusminimiksi vankeusrangaistus. Muutetaan lainsäädäntöä niin, että edellä mainituista rikoksista voidaan rangaistuksen lisäksi määrätä tekijä liiketoimintakieltoon. Ulotetaan oikeushenkilön rangaistusvastuu kiskontaan ja törkeään kiskontaan työelämässä.
- Työsuojelutarkastuksia suunnataan riskianalyysien mukaisesti sinne, missä suojelun tarve on suurin. Tarkastajille taataan riittävät tulkkauspalvelu tai –apuvälineet.
- Viranomaisten yhteistyömahdollisuuksia parannetaan muun muassa varmistamalla tiedonsaanti- ja oma-aloitteiset tiedonanto-oikeudet viranomaisten välillä. Käynnistetään tarvittavat lainsäädäntö- ja muut toi-

met viranomaisten tiedonvaihdon kehittämiseksi niin, että hyväksikäytön ehkäiseminen tehostuu ja väärinkäytökset saadaan tiedoksi toimivaltaisille viranomaisille.

- Vähennetään mahdollisuuksia naamioida työsuhteita yritystoiminnaksi luomalla laskutuspalveluyrityksille rekisteröitymisvelvollisuus sekä velvollisuus tunnistaa asiakkaansa heidän rekisteröityessään vahvan tunnistautumisen tekniikalla.

Hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi ja ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön tehokkaaksi ja kokonaisvaltaiseksi torjumiseksi laaditaan toimenpideohjelma.

Työperäisen hyväksikäytön vastaisen työn ohjausryhmä päätti 15.12.2023 pidetyssä kokouksessa, että työryhmän toimikautta jatketaan päivitetyllä tehtävänannolla hallituskauden loppuun saakka. Näin varmistetaan tehokas tuki toimenpideohjelman toimeenpanolle. Työryhmä jatkaa pääosin 13.9.2023 nimetyllä kokoonpanolla. Muutokset koskevat sisäministeriön jäseniä ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön varajäsentä.

Tehtävät ja tavoitteet

Työperäisen hyväksikäytön vastaisen toimenpideohjelman työryhmän tehtävänä on ollut laatia työperäisen hyväksikäytön ehkäisemisen ja torjumisen toimenpideohjelma vuoden 2023 aikana. Toimenpideohjelmaan on koottu eri ministeriöille kuuluvia lainvalmistelu- ja muita tehtäviä työperäisen hyväksikäytön torjuntaan liittyen hallitusohjelmassa mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Työn pohjana on hyödynnetty keväällä 2023 valtioneuvoston periaatepäätöksenä hyväksyttyä hyväksikäytön vastaista strategiaa. Työryhmän työ toimenpideohjelman laatimiseksi on saatu päätökseen ja ohjausryhmä hyväksyi ohjelman joulukuussa 2023. Työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmä hyväksyi ohjelman 15.2.2024.

Työryhmän tehtävänä on seurata ja tukea toimenpiteiden toimeenpanoa ohjelmaan kirjattujen vastuiden ja aikataulujen mukaisesti, sekä varmistaa raportoinnin toteutuminen ohjausryhmälle. Työryhmä toimii myös tiiviissä yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimivan ulkomaalaisten työntekijöiden ja yrittäjien työehto- ja lupavalvonta-asioiden neuvottelukunnan kanssa, ja esittelee heille säännöllisesti toimenpideohjelman etenemistä. Neuvottelukunnassa ovat edustettuina työmarkkinaosapuolet, ja sen kanssa käsitellään työmarkkinoiden toimintaa koskevat toimenpiteet.

Kukin ministeriö vastaa lainvalmistelun ja muiden yksittäisten hankkeiden toteutuksesta ja aikatauluttamisesta oman vastuualueensa tai hallintonsa vastuun mukaisesti.

Organisointi

Jäsenet:

Kristel Stenman-Huuskonen, projektipäällikkö, työ- ja elinkeinoministeriö (puheenjohtaja)

Päivi Kantanen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Aino Pennanen, erityisasiantuntija, oikeusministeriö

Riku Rajamäki, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Tapani Aaltela, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö (varajäsen)

Juha Tuovinen, poliisitarkastaja, sisäministeriö
Iida Niemi, työvoimakonsulien koordinaattori, ulkoministeriö
Katri Aho, lainsäädäntöneuvos, maa- ja metsätalousministeriö
Tiia Liuhala, erityisasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö (varajäsen)

Kustannukset ja rahoitus Työryhmän työskentely tapahtuu virkatyönä. Kukin organisaatio vastaa omista kuluistaan.

Katri Niskanen
johtava asiantuntija

Ariann Grandell
erityisasiantuntija

Jakelu Työ- ja elinkeinoministeriö
Oikeusministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sisäministeriö
Ulkoministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö

Tiedoksi Erityisavustaja Veera Svahn
TEM/MAKO
TEM/TTM
TEM/Kirjaamo

VN/24556/2023-TEM-22

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: